

Bijlage 1

Problemanalyse werk- en regeldruk en personeelstekort kinderopvang

Personeelstekort

- Er is sprake van een personeelstekort in de kinderopvang. Dit heeft enerzijds te maken met de sterke groei in de vraag naar kinderopvang in de afgelopen jaren. Het aantal medewerkers in de kinderopvang is in deze periode dan ook sterk toegenomen (zie figuur 1). De rek lijkt er nu uit te zijn. Dat heeft ook voor een belangrijk deel te maken met de algemene krapte op de arbeidsmarkt (hierover ontvangt u van ASEA een nota).
- Om een beeld te geven van de personeelstekorten sommen we een aantal kerncijfers voor u op. De cijfers gaan zowel over het personeelstekort als de werkdruk:
 - In een arbeidsmarktpeiling van september jl. geeft 71% van de kinderopvangorganisaties aan een tekort aan personeel te hebben. Ten opzichte van peilingen in februari en mei eerder dit jaar is dit percentage gestegen.
 - De vacaturegraad (aantal vacatures per 1000 banen) is hoog: 34.
 - Spanningsindicator van UWV voor Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten: 2,70 (krap).
 - 43% van de medewerkers vindt de werkdruk (veel) te hoog.
 - Het ziekteverzuim is in 2020 gestegen naar 6,4% (in 2019 was dit 5,4%).
 - Lokaal is er sprake van (tijdelijke) sluiting van opvanggroepen als gevolg van het personeelstekort. Er zijn nog geen cijfers beschikbaar over hoe vaak dit landelijk voorkomt. Hiervoor voeren de brancheorganisaties een peiling uit.
 - Er is sprake van wachtlijsten. 81% van de dagopvangorganisaties geeft aan een wachtlijst te hebben. In onze eigen flitspeiling (augustus jl.) gaf 6% van de ouders aan een kind op de wachtlijst voor een opvanglocatie te hebben.

Werkdruk

- Zoals gezegd ontvangen we signalen van een hoge werk- en regeldruk in de kinderopvang. Hierover hebben in september en oktober gesprekken plaatsgevonden met pedagogisch medewerkers. Tijdens deze bijeenkomsten waren ook vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers en uit het toezicht en handhaving aanwezig. Hieruit bleek dat werk- en regeldruk met verschillende factoren samen hangt. Globaal genomen komen twee thema's daarbij vaak terug:
 - Knellende wet- en regelgeving ten aanzien van de kwaliteit en veiligheid van de opvang. De kwaliteitseisen laten volgens de medewerkers soms onvoldoende ruimte voor flexibiliteit en vertrouwen in de professionaliteit van de medewerkers.
 - Personeelstekort. Door personeelstekorten, openstaande vacatures en een gebrek aan stabiele vaste krachten ontstaat werkdruk voor de medewerkers.

Figuur 1 Ontwikkeling aantal medewerkers in de kinderopvang (2014-2020)

